

“Meldcode voor kindermishandeling” Basisschool Brakkenstein

Basisschool Brakkenstein
Heemraadstraat 2
6525 TH Nijmegen
024-3553559

Meldcode voor kindermishandeling

Stappenplan bij een vermoeden van kindermishandeling

Week 1 en 2 Vermoeden

Fase 1: De leerkracht heeft een vermoeden

- observeren
- onderzoek naar onderbouwing
- delen van de zorg met collega en intern begeleider/ intern contact persoon

Week 3 Overleg

Fase 2: De leerkracht bespreekt zijn onderbouwde vermoeden met intern begeleider/intern contactpersoon

- bespreken informatie
- (eventueel) extra gegevens
- plan van aanpak
- intern begeleider licht de directeur in

Week 3 en 4 Nader onderzoek

Fase 3: Nader onderzoek door de intern begeleider in samenwerking met de leerkracht

- collegiale consultatie en zonodig raadplegen: AMK (Advies- en Meldpunt Kindermishandeling) of SHG (Steunpunt Huiselijk Geweld), NIM, Bureau Jeugdzorg, GGD
- praten met de ouders
- onderzoek jeugdarts
- huisbezoek
- bespreken van de resultaten
- inbrengen ZAT (Zorg en Advies Team)

week 5 Hulp

Fase 4: Hulp op gang brengen

- melden bij Advies- en Meldpunt Kindermishandeling
- Bureau Jeugdzorg
- NIM maatschappelijk werk
- GGD

of uitsluitend in crisissituaties melden bij:

- de politie of
- de Raad voor de kindbescherming

Week 6 Evaluatie

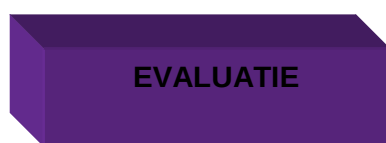
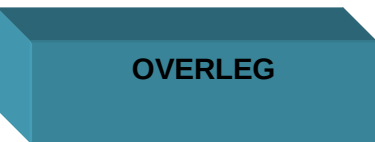
Fase 5: Evalueren

- de leerkracht, intern begeleider/intern contactpersoon en directeur evalueren en stellen zonodig bij
- noteren alles in dossier
- plannen een gesprek rond nazorg

Gehele schooljaar

Fase 6: Nazorg

- blijf het kind volgen, voer regelmatig gesprekken met het kind
- eventueel de betrokkenen in het hulpcircuit rond de leerling bijeenroepen
- zonodig opnieuw contact leggen met instanties genoemd bij fase 4

Meldcode voor kindermishandeling

Hoofdstuk1 Voorwoord

1.1 Probleemstelling

Kindermishandeling is een groot maatschappelijk probleem dat een ernstige bedreiging vormt voor de gezondheid en de ontwikkeling van kinderen, zowel lichamelijk, psychisch als sociaal-emotioneel. De aanpak van kindermishandeling is gebaseerd op het Internationale Verdrag van de Rechten van het kind uit 1990. In dit Verdrag is vastgelegd dat ieder kind recht heeft op hulp, ondersteuning en veiligheid wanneer de zorg van de ouders dusdanig tekort schiet dat er sprake is van mishandeling, verwaarlozing en/of misbruik. Leerkrachten hebben uit naam van hun deskundigheid, ervaring en mogelijkheden een grote verantwoordelijkheid als het gaat om het signaleren, diagnosticeren en aanpakken van kindermishandeling. Maar tegelijkertijd ziet een leerkracht die geconfronteerd wordt met (een vermoeden van) kindermishandeling een groot aantal onzekerheden en dilemma's. Deze onzekerheden en dilemma's bevinden zich o.a. op sociaal-maatschappelijk en juridisch-ethisch niveau.

Naar schatting zijn jaarlijks ongeveer 80.000 kinderen slachtoffer van verwaarlozing mishandeling of seksueel misbruik in hun thuissituatie. Daarnaast is een onbekend aantal kinderen slachtoffer van mishandeling of misbruik in andere relaties van afhankelijkheid en onvrijheid.

1.2 Inhoud en doel van de Meldcode

In deze meldcode wordt omschreven welke verantwoordelijkheden een leerkracht heeft bij de signalering en aanpak van kindermishandeling. Daarnaast wordt stapsgewijs omschreven welke stappen een leerkracht moet c.q. kan ondernemen wanneer hij kindermishandeling vermoedt of constateert. Verder wordt beschreven op welke manier de leerkracht het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) kan inschakelen. Inschakelen van het AMK kan ertoe bijdragen dat gespecialiseerde hulp op gang wordt gebracht waarmee (verdere) schade aan het kind kan worden voorkomen.

Het is een recht om (vermoedens van) kindermishandeling aan het AMK te melden. Het gaat daarbij niet om een wettelijke plicht om te melden. Dit betekent dat in ieder afzonderlijk geval nog steeds een afweging zal moeten worden gemaakt over de noodzaak van de situatie en de melding ervan. De Meldcode is bedoeld om leerkrachten daarbij een kader te bieden en hiermee te bevorderen dat wanneer leerkrachten geconfronteerd worden met (vermoedens van) kindermishandeling, zij stappen zullen ondernemen om hun vermoedens te (laten) onderzoeken en/of om de kindermishandeling te (doen) stoppen.

De meldcode heeft tot een doel een bijdrage te leveren aan de kwaliteit en effectiviteit van de signalering en aanpak van kindermishandeling binnen basisschool Brakkenstein. Verder het bespreekbaar maken van een vermoeden van kindermishandeling en de signalen doorgeven voor eventuele verdere hulp. De taak van de school met betrekking tot kindermishandeling, waarbij de oorzaak buiten de school ligt, is het signaleren en het aankaarten ervan bij de verantwoordelijke instanties. De school is niet verantwoordelijk voor de verandering van de situatie of voor de hulpverlening. De meldcode biedt een structuur aan en geeft handvatten hoe gehandeld kan worden bij een vermoeden van kindermishandeling.

Bij het schrijven van de 'Meldcode voor kindermishandeling Brakkenstein' is gebruik gemaakt van het handboek Meldcode en criteria kindermishandeling voor beroepskrachten dat is uitgegeven ter gelegenheid van het congres van Reflectie- en Actiegroep Aanpak Kindermishandeling (RAAK) ¹.

Meldcode voor kindermishandeling

Inhoudsopgave

	Pagina
Overzicht stappenplan	2
Inhoudsopgave	4
Hoofdstuk 1 Voorwoord	3
1.1 Probleemstelling	
1.2 Inhoud en doel van de Meldcode	
Hoofdstuk 2 Kindermishandeling	5
2.1 Definitie kindermishandeling	
2.2 Vormen van kindermishandeling	
2.3 Algemeen	
Hoofdstuk 3 Stappenplan	6-9
3.1 Fase 1	
3.1.1 Het ontstaan van een vermoeden	
3.2 Fase 2	
3.2.1 Overleg	
3.3 Fase 3	
3.3.1 Nader onderzoek	
3.4 Fase 4	
3.4.1 Hulp op gang brengen	
3.5 Fase 5	
3.5.1 Evaluatie	
3.6 Fase 6	
3.6.1 Nazorg	
Hoofdstuk 4 Casus stappenplan	10-11
Hoofdstuk 5 Aanbevelingen stappenplan	12-14
Hoofdstuk 6 Valkuilen stappenplan	15-16
Hoofdstuk 7 Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK)	17
7.1 Het vragen van advies aan het AMK	
7.2 Het doen van een melding aan het AMK	
7.3 De leerkracht als anonieme melder	
Hoofdstuk 8 Document zorginstellingen	18-25
8.1 Algemeen Meldpunt Kindermishandeling (AMK)	
8.2 Bureau Jeugdzorg (BJZ)	
8.3 Geestelijke Gezondheidszorg (GGD), afdeling Jeugd Gezondheidszorg	
8.4 Nederlands Jeugdinstituut (NJI), informatiecentrum kindermishandeling	
8.5 Stichting MEE, ondersteuning bij het leven met een beperking	
8.6 NIM, maatschappelijk werk	
Noten	25
Bijlage 1 Observatiepunten	26
Bijlage 2 Signalenlijst kindermishandeling (4-12 jaar)	27-28
Bijlage 3 Sociale kaart	29-30

Hoofdstuk 2 Kindermishandeling

2.1 Definitie kindermishandeling

Kindermishandeling is elke vorm van voor de minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel. Hieronder vallen ook verwaarlozing en onthouden van essentiële hulp, medische zorg en onderwijs. (Wetsontwerp Wet op de jeugdzorg 2004)

Toelichting

Onder deze definitie vallen alle vormen van mishandeling en verwaarlozing, psychische mishandeling en verwaarlozing en seksueel misbruik van kinderen. Bovendien beperkt de definitie zich niet tot mishandeling door ouders in de thuissituatie maar worden alle afhankelijkheidsrelaties hierin betrokken.

2.2 Vormen van kindermishandeling

Lichamelijke mishandeling:

Het kind wordt geslagen, geschopt, geknepen, gebrand en dergelijke;

Psychische mishandeling:

Het kind wordt afgewezen, geterroriseerd, aangezet tot afwijkend en/of anti-sociaal gedrag, gepest, getreiterd, gekleineerd; aan het kind worden extreem hoge eisen gesteld, een juiste vorm van onderwijs wordt onthouden;

Seksuele mishandeling:

Het kind wordt gedwongen seksuele handelingen te ondergaan, seksuele handelingen uit te voeren, getuige te zijn van seksuele handelingen van anderen of wordt gedwongen te kijken naar pornografisch materiaal;

Lichamelijke verwaarlozing:

Het kind wordt (medische) verzorging en/of veiligheid onthouden, het kind krijgt onvoldoende voedsel en kleding;

Psychische verwaarlozing:

Het kind wordt geestelijk verwaarloosd, geïsoleerd, genegeerd; koestering wordt onthouden en er is nooit aandacht of tijd voor het kind.

Vaak komen verschillende vormen van mishandeling tegelijkertijd voor.

2.3 Algemeen

De leerkracht draagt op basis van zijn kennis, ervaring en mogelijkheden een bijzondere en directe verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling, gezondheid en veiligheid van het kind (de minderjarige) met wie hij beroepshalve – direct of indirect – in aanraking komt.

Bij gebleken kindermishandeling draagt de leerkracht zorg voor het zo spoedig mogelijk (doen) stoppen daarvan.

De leerkracht is in staat signalen van kinderen en hun omgeving te duiden als mogelijke aanwijzingen voor kindermishandeling. Zijn kennis en deskundigheid hieromtrent houdt hij op peil door zelfstudie, bij – of nascholing.

Hoofdstuk 3 Stappenplan

Wat moet je doen wanneer je als directeur of als leerkracht een vermoeden hebt van kindermishandeling? Cap Gemini, consulting technology outsourcing, JSO expertisecentrum voor jeugd, samenleving en opvoeding en het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) ontwikkelden hiervoor een stappenplan.

Fase 1 Het ontstaan van een vermoeden

Fase 2 Overleg

Fase 3 Nader onderzoek

Fase 4 Hulp op gang brengen

Fase 5 Evaluatie

Fase 6 Nazorg

3.1 Fase 1

3.1.1 Het ontstaan van een vermoeden

Naar aanleiding van een signaal van kindermishandeling, is het in de eerste plaats noodzakelijk dat je besluit het er niet bij te laten zitten. Begin met het zoeken naar meer duidelijkheid en als je vermoeden bevestigd wordt, zorg dan dat de mishandeling stopt. Kun je dat niet zelf of niet alleen, schakel dan anderen in. De eerste stappen zijn gericht op het verkrijgen van meer helderheid (zie bijlage 2 blz. 28).

Stap 1: *Verzamel en leg vast alle aanwijzingen die het vermoeden kunnen onderbouwen of weerleggen*

Het gaat daarbij om het nader in kaart brengen van het gedrag van het kind, de interactie tussen ouders onderling en tussen ouders en kind. De setting waarin een beroepskracht werkt, bepaalt uiteraard in belangrijke mate de mogelijkheden om deze verschillende aspecten te observeren.

Leg in deze en alle volgende fasen je waarnemingen en de stappen die je naar aanleiding van signalen onderneemt, schriftelijk vast. Maak gebruik van je signaleringslijst, noteer feitelijk waarneembare signalen, noteer wat je ziet, beschuldig niet.

Stap 2: *Leg de waarnemingen zo mogelijk voor aan het kind of ouders.*

Signalen als hoofdpijn, angst of agressie bij kinderen kunnen verschillende oorzaken hebben. Het is belangrijk deze signalen in de vorm van concrete waarnemingen zo veel mogelijk rechtstreeks met het kind en of zijn ouders te bespreken. In de eerste fase is het verstandig de eigen vermoedens nog niet uit te spreken in het contact met kinderen en ouders. In veel gevallen zal het bespreken van de signalen ertoe leiden dat er een verklaring volgt die het vermoeden kan wegnemen. Misschien spelen er andere problemen waarvoor de beroepskracht hulp kan aanbieden, maar vaak zal zelfs dat niet nodig zijn. In een aantal gevallen zal de informatie van kind en ouders het vermoeden niet kunnen wegnemen en zijn verdere stappen noodzakelijk. Ook is het mogelijk dat het kind of de ouders zelf vertellen over de mishandeling.

3.2 Fase 2

3.2.1 Overleg

In de tweede fase staat overleg met anderen centraal. Dit overleg dient als middel om het vermoeden te toetsen bij anderen, maar ook om ruimte te geven aan eventuele emoties.

Meldcode voor kindermishandeling

Stap 3: *Bespreek het vermoeden met collega's, en/of ib-er/icp-er*

Vermoedens ontstaan op basis van signalen die lang niet altijd even duidelijk zijn. Daarom bestaat het risico dat de beroepskracht de situatie van het kind verkeerd inschat. Omdat het moeilijk is duidelijk te krijgen wat er aan de hand is, kun je het signaal bagatelliseren en er verder geen aandacht aan besteden. Ook is het mogelijk dat je je vastbijt in je vermoedens en alleen nog maar op zoek gaat naar aanwijzingen die je vermoeden kunnen bevestigen. Het is daarom altijd belangrijk om vermoedens met een collega te bespreken. Dit is in de eerste plaats een vorm van intercollegiale toetsing. Je vraagt of je collega bij dit signaal of deze aanwijzing ook zou denken dat dit kind mogelijk mishandeld wordt. Deelt je collega dat oordeel. Dan kun je nagaan of andere collega's mogelijk ook beschikken over aanwijzingen. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer meerdere kinderen uit het gezin op dezelfde school zitten.

Stap 4: *Je kunt in overleg met de ib-er/icp-er, advies inwinnen bij het AMK, het NIM, Bureau Jeugdzorg, de GGD*

Overleg met het AMK is in alle gevallen aan te raden. In de eerste plaats kan het AMK ondersteuning bij het interpreteren van signalen en bij het nadenken over de vervolgstappen die noodzakelijk zijn. Het gaat om vragen over de mogelijkheden voor verdere onderzoek van het vermoeden, over diagnostiek en hulpverlening en over de verdeling van verantwoordelijkheden in het hele traject.

Stap 5: *Stel samen met de ib-er/icp-er een plan van aanpak op*

Als er een vermoeden blijft bestaan na de voorgaande stappen, is er alle reden om goed na te denken over het vervolg. In veel gevallen zal het noodzakelijk meerdere beroepskrachten vanuit verschillende instellingen bij de verdere aanpak te betrekken. Het is van belang afspraken te maken over wat er moet gebeuren, wie welke taken op zich neemt en wie zorg draagt voor de coördinatie.

3.3 Fase 3

3.3.1 Nader onderzoek

In deze fase wordt het plan van aanpak uitgevoerd. Om het vermoeden nader te onderzoeken, zijn een of meer van de volgende drie stappen noodzakelijk.

Stap 6: *Praat zo mogelijk met het kind*

Als de leeftijd van het kind dat toelaat, kan een gesprek met het kind meer duidelijkheid bieden. De ingang voor het gesprek vormen zaken die opvallen aan het kind, bijvoorbeeld zijn moeite zich te concentreren of opvallend stil en teruggetrokken gedrag. Anders dan in het gesprek dat in fase 1 met het kind wordt gevoerd, zal de beroepskracht hier – mede afhankelijk van de leeftijd van het kind – wel expliciet de mogelijke relatie van het gesignaleerde probleemgedrag met mogelijke mishandeling aan de orde moeten stellen.

Stap 7: *Leg de zorgen voor aan de ouders*

Ook in het gesprek met de ouders gaat het om het van de dingen die opvallen aan hun kind en die aanleiding geven tot zorg over hun kind. De mogelijke relatie met mishandeling of andere problemen in thuissituatie zal expliciet aan de orde moeten worden gesteld.

Stap 8: *Onderzoek het kind of laat het kind onderzoeken*

Het kan nodig zijn het kind te onderzoeken of laten onderzoeken. Voorbeelden hiervan zijn een lichamelijk onderzoek door een arts, observatie door een pedagoog of onderzoek door een leerlingbegeleider. Voor dit onderzoek is over het algemeen toestemming van de ouders nodig.

3.4 Fase 4

3.4.1 Hulp op gang brengen

Het onderzoek kan tot verschillende conclusies leiden. Het vermoeden dat het kind mishandeld wordt kan bevestigd of weerlegd worden, maar het kan ook blijven bestaan als onvoldoende duidelijkheid kan worden verkregen. In dat laatste geval kan het zinvol zijn opnieuw te overleggen met het AMK of te melden bij het AMK. Wordt het vermoeden weerlegd, dan kan het zijn dat er wel andere problemen zichtbaar worden waarvoor hulp en ondersteuning geboden moet worden. Is er geen hulp nodig, dan kan de zaak verder als afgesloten worden beschouwd.

Stap 9: *Inventariseer de hulpverleningsmogelijkheden*

Alvorens met ouders te spreken over het verdere vervolg is het noodzakelijk inzicht te hebben in de hulpverleningsmogelijkheden binnen de eigen regio. Omdat de – onderliggende – problemen van kinderen en hun ouders sterk uiteen kunnen lopen zal hulp op maat worden geboden.

Stap 10: *Bespreek met de ouders de aanpak van de gezinsproblemen*

Wordt het vermoeden bevestigd dan zal met de ouders en zo mogelijk ook met het kind gesproken moeten worden over de mishandeling en over de gevolgen daarvan voor alle gezinsleden. Op grond daarvan zullen gezinsleden gemotiveerd moeten worden om hulp te accepteren bij het oplossen van de problemen en bij het herstellen van de ontwikkelingskansen van het kind.

Stap 11: *Schakel zonodig anderen in:*

Beschik je zelf over onvoldoende mogelijkheden om de juiste hulp te bieden, schakel dan andere beroepskrachten of instellingen in. In principe worden anderen met toestemming van kind en ouders betrokken bij de hulp aan het gezin. Als het belang van het kind het vereist zul je soms ook zonder medeweten of toestemming van ouders en verzorgers de hulp van anderen moeten inroepen.

Stap 12: *Meld het vermoeden kindermishandeling bij het AMK*

Als ouders niet openstaan voor enige vorm van hulp of de problemen blijven ontkennen, kan een melding worden gedaan bij het AMK. Dit kun je ook doen via de externe contactpersoon van de GGD.

Ook beroepskrachten met een beroepsgeheim of zwijgplicht hebben wettelijk het recht om een melding te doen bij het AMK en om daarbij ook alle relevante gegevens over te dragen aan het AMK. Ziet ook het AMK geen mogelijkheden om hulp op vrijwillige basis op gang te brengen, dan kan zij de Raad voor de Kinderbescherming vragen een onderzoek in te stellen.

3.5 Fase 5

3.5.1 Evaluatie

In de vijfde fase staat het evalueren van het verloop van het traject centraal.

Stap 13: *Evalueer hoe het een en ander is gegaan*

De samenstellers en uitvoerders van het plan van aanpak bespreken het verloop van het hele traject met elkaar.

Stap 14: *Stel zo nodig afspraken bij*

Is er iets niet goed gelopen, zorg dan dat afspraken worden bijgesteld.

3.6 Fase 6

3.6.1 Nazorg

Stap 15: *Blijf alert op het welzijn van het kind*

Het opgang brengen van hulp in het gezin is de aanzet tot het verhelpen van de problemen. Het kost enige tijd voordat die hulp vruchten afwerpt. Het is van belang alert te blijven op de vraag of het ingezette traject ook daadwerkelijk leidt tot verbetering van het welzijn en de ontwikkelingskansen van het kind.

Stap 16: *Roep zo nodig betrokkenen bij elkaar*

Als de indruk bestaat dat er geen verbetering zit in de situatie van het kind, is het goed betrokkenen weer bij elkaar te roepen. Daarbij is de vraag aan de orde of de hulp moet worden aangepast en of het kind meer ondersteuning nodig heeft.

Stap 17: *Zoek zo nodig opnieuw contact met het AMK*

Als het kind is gemeld bij het AMK en er nieuwe signalen zijn, is het van belang deze door te geven aan het AMK. Het AMK kan zo nodig contact opnemen met het gezin of met de betrokken hulpverleningsinstellingen.

Hoofdstuk 4 Casus stappenplan

Aan de hand van een casus uit de praktijk worden de fases van het stappenplan doorgenomen.

Casus:

U bent leerkracht op een basisschool. Tijdens het ringzwaaien in de gymles ziet u blauwe plekken op de bovenarmen van de tienjarige Peter. Daar maakt u zich zorgen over. Zeker als u bedenkt dat Peter de laatste tijd regelmatig verzuimt en hij vaak zijn aandacht niet bij de les heeft. Wat kunt u als leerkracht doen?

Fase 1 Het ontstaan van een vermoeden

Fase 2 Overleg

Fase 3 Nader onderzoek

Fase 4 Hulp op gang brengen

Fase 5 Evaluatie

Fase 6 Nazorg

Fase 1 Het ontstaan van een vermoeden

- De leerkracht kan vragen aan Peter hoe hij aan die blauwe plekken komt.
- Peter zegt dat hij gevochten heeft en houdt verder de boot af.
- De leerkracht observeert Peter en kijkt of er nog meer signalen zijn:
 - hij merkt dat Peter vaak absent is, dat hij weinig vrienden heeft en erg schrikt als hij plotseling wordt aangerakt.
 - een paar weken later zijn er weer blauwe plekken, deze keer op zijn rug.
- De leerkracht overlegt met de eventuele duo-collega.
- Deze herkent het en vindt bovendien dat Peters prestaties achteruit gaan.
- Naar aanleiding van de bevindingen besluit de leerkracht Peter in te brengen in een overleg met de ib-er/icp-er en de directeur.

Fase 2 Bespreken vermoeden in de overleggroep

De leerkracht gaat in gesprek met de ib-er/icp-er, directeur, eventueel andere betrokkenen. Er wordt een plan van aanpak gemaakt. De ib-er/icp-er onderneemt de afgesproken stappen en bewaakt het opgestarte proces.

Fase 3 Nader onderzoek

- U kunt advies vragen aan het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling, Bureau Jeugdzorg, het NIM of de GGD; welke signalen duiden op kindermishandeling, hoe kun je er het beste met Peter over praten, en met zijn ouders, welke stappen kunnen verder nog gezet worden.
- De school kan een gesprek aangaan met Peters ouders over de zorgen die er zijn.
- Bespreek in de overleggroep wie dit gesprek het best kan voeren.
- Bespreek concreet welk gedrag je ziet bij Peter en vraag of de ouders de signalen ook in de thuissituatie herkennen.
- U kunt besluiten Peter te laten oproepen voor een extra onderzoek door de jeugdarts.
- U kunt opnieuw een gesprek aangaan met Peter.
- De schoolmaatschappelijk werker kan de thuissituatie in kaart brengen
- U kunt advies vragen in het ZAT team

Bespreek de resultaten in de overleggroep en neem dan een beslissing.

Meldcode voor kindermishandeling

Fase 4 Hulp op gang brengen

Er zijn drie mogelijke beslissingen:

- Het vermoeden van kindermishandeling kan niet onderbouwd worden (wellicht is er wat anders aan de hand).
- Er bestaat twijfel of sprake is van kindermishandeling.
- Er is een gegrond vermoeden van kindermishandeling.

Kan het vermoeden niet onderbouwd worden, maar lijken er wel andere problemen in het gezin te spelen, dan kunnen de ouders doorverwezen worden naar een hulpverleningsorganisatie.

Bij de casus van Peter wordt besloten om het advies van het Advies- en Meldpunt op te volgen om over vier weken weer bij elkaar te komen en in de tussentijdse periode meer informatie te verzamelen bij collega's. In die periode hoor je van een collega dat Peters jongere zusje ook blauwe plekken heeft en opstandig gedrag vertoont. Ook gaan Peters prestaties verder achteruit. De ib-er besluit dat er nogmaals contact opgenomen wordt met het AMK om te overleggen of ze een anonieme of open melding zullen doen.

In dit geval komt er na toedoen van het AMK vrijwillige hulpverlening in het gezin op gang. Mochten ouders niet ingaan op vrijwillige hulpverlening dan kan via Bureau Jeugdzorg of het AMK de Raad voor de Kinderbescherming ingeschakeld worden en in een crisissituatie ook de politie.

Fase 5 Evaluatie

De overleggroep evalueert de gang van zaken. Aan de orde komen vragen als: hebben we voldoende tijd uitgetrokken voor gesprekken met de ouders, hebben we op tijd het AMK ingeschakeld, hebben we nog iets over het hoofd gezien... .

Vooral ook met het doel om eventuele fouten die gemaakt zijn een volgende keer te vermijden. Ook is dit het moment om te bekijken of de procedure zoals hij nu is beschreven aanpassingen behoeft.

Fase 6 Nazorg

De leerkracht blijft het gedrag van Peter nauwkeurig volgen en checkt of het goed gaat. Gaat het opnieuw slechter met Peter dan komt de overleggroep opnieuw bijeen. De directeur

is eindverantwoordelijk voor de gang van zaken en moet er voor zorg dragen dat de stappen in het protocol zorgvuldig uitgevoerd kunnen worden.

Tot zover deze casus.

Meldcode voor kindermishandeling

Hoofdstuk 5 Aanbevelingen stappenplan

*-Aanbevelingen in **Fase 1:** het ontstaan van een vermoeden*

Vertrouw op uw intuïtie en houd dat niet voor uzelf: praat erover. U heeft tenslotte niet voor niets een niet-pluis gevoel.

Ga niet overhaast te werk. Wie iets wil bereiken moet zorgvuldig handelen. Betrek anderen tijdig en niet pas dan, wanneer het voor u 'zo niet langer kan': dan bent u te lang zelf bezig geweest en geeft u anderen niet de tijd rustig aan het werk te gaan.

Accepteer kindermishandeling als één van de vele mogelijke oorzaken van onverklaarbaar/opvallend gedrag van een kind. Probeer in deze fase het beeld completer te krijgen. Speel geen politieagent: het is niet de taak van de leerkracht om speurwerk naar de dader te doen. Ga uit van een patroon aan signalen, uitgezonden door het kind of door een derde. Blijf (het gedrag van) het kind aandachtig volgen, dat wil zeggen observeren en noteren wat je ziet en hoort, maar voorkom een uitzonderingspositie van het kind.

Ga zorgvuldig om met de privacy van het kind en van de ouders.

Indien een kind u in vertrouwen neemt, beloof dan nooit aan het kind absolute geheimhouding. Beloof dat u geen volgende stap zult nemen zonder dat met het kind besproken te hebben. Steun het kind in het feit dat het zijn geheim verteld heeft. U kunt in dit gesprek doorvragen of het kind zich veilig voelt en of het zelf ook geslagen wordt. Maak eventueel met het kind een veiligheidsplan. Daarin is opgenomen hoe het kind zich het beste in veiligheid kan brengen (bijvoorbeeld naar kamer gaan, naar vriendje etc.)

Het vertrekpunt van uw inzet blijft de zorg die u, met de ouders, voor het kind hebt.

*-Aanbevelingen in **Fase 2:** Overleg*

Zodra een overleggroep is gevormd, draag je samen de verantwoordelijkheid. Het is dan ook heel belangrijk steeds te overleggen voordat er iets wordt ondernomen.

Privacy: Wanneer persoonlijke aantekeningen zijn gemaakt, is het belangrijk deze goed op te bergen, het liefst zonder naam. Zodra het mogelijk is, worden deze aantekeningen weer vernietigd.

De taak van de school met betrekking tot huiselijk geweld/ kindermishandeling is het signaleren en het aankaarten ervan bij de ouders en bij de verantwoordelijke instanties. De school is *niet* verantwoordelijk voor de verandering van de situatie of voor de hulpverlening.

*-Aanbevelingen in **Fase 3:** Nader onderzoek*

Als het kind met u gesproken heeft, praat dan niet met de ouders zonder het kind daarvan in kennis te stellen. Afhankelijk van de leeftijd kan je met het kind afspreken wat je wel en niet met ouders bespreekt.

Bepaal voor u het gesprek gaat voeren met de ouders, wat het doel van uw gesprek is. Het doel van het gesprek kan bijvoorbeeld zijn om na te gaan of de ouders uw zorgen herkennen. Vaak is uw zorg delen met de ouders de beste ingang: blijf bij welk concreet gedrag u ziet bij het kind, herkennen ouders de signalen van hun kind ook in de thuissituatie?

Meldcode voor kindermishandeling

Bespreek niet uw vermoedens, maar uw zorgen en geef aan dat u hierbij allebei een verantwoordelijkheid kent. Stel open vragen en zeg dat u op zoek bent naar de oorzaak/ de aanleiding van het voor het kind ongewone gedrag. Spreek af welke vervolgacties worden ondernomen, bijv. de leerkracht zal er binnen de school met intern begeleider over spreken.

Praten met de ouders kan vele gevolgen hebben. Zo kan door een gesprek een deel van de vermoedens onterecht blijken. Ook voelen sommige ouders zich al geholpen als u hun zorg blijkt te delen en u de problemen bespreekbaar hebt gemaakt. Maar uw vermoeden kan ook worden gesterkt. Onderbouwing van uw vermoeden en het delen van uw zorgen in de overleggroep zijn dan de volgende stappen.

Ouders kunnen het gesprek zien als bewijs van de loslippigheid van hun kind en van uw bemoeizucht.

Wanneer u zich afvraagt hoe u het beste een gesprek met de ouders kan voeren, is het altijd mogelijk advies te vragen bij het AMK, de schoolarts, de schoolverpleegkundige en schoolmaatschappelijk werk.

Huisbezoeken bieden goede mogelijkheden om het samenspel tussen ouders en kinderen te observeren.

Zorg ervoor dat ouders met slechts 1 of hooguit 2 personen uit uw school te maken krijgen gezien de vertrouwensrelatie die tot stand dient te komen.

Vanzelfsprekend heeft het betreffende kind behoefte aan steun en hulp. Bekijk wie het kind het beste ondersteuning kan bieden.

*-Aanbevelingen in **Fase 4: Hulp op gang brengen***

Als ouders zelf hulp willen, dan zullen de ouders in het algemeen door de leerkracht naar BJZ, het NIM, Karakter, stichting MEE en GGD worden verwezen.

Voor elke zaak rondom een vermoeden van huiselijk geweld/ kindermishandeling kan advies/ consult worden gevraagd bij het AMK zonder de naam van het kind en/ of ouder te noemen.

Wanneer een vermoeden van kindermishandeling gemeld wordt bij het AMK, moet men rekening houden met de tijd die het AMK nodig heeft om informatie te verzamelen en mensen te mobiliseren.

Soms moet men bij een zaak wachten op een gunstig moment om in te kunnen grijpen of om iets in beweging te kunnen zetten. Melden bij het AMK maakt de kans dat dit lukt groter.

Bij de politie is melding mogelijk, wanneer men aangifte wil doen omdat het een strafbaar feit betreft. Dit kan niet anoniem. De politie onderzoekt de zaak en start een strafrechtelijk onderzoek. Is er sprake van een crisissituatie dan kan een crisisteam vanuit de GGD op de zaak gezet worden.

*-Aanbevelingen in **Fase 5: Evaluatie***

Leg op schrift vast hoe er gewerkt is. (stappen, acties, besluiten).

Het is van belang op van tevoren vastgestelde tijdstippen met direct betrokkenen een tussentijdse evaluatiebijeenkomst te plannen.

Het bieden van permanente educatie en het regelmatig opfrissen van kennis, kunde en houding is van groot belang en noodzakelijk om goed om te kunnen gaan met signalen van kindermishandeling.

Meldcode voor kindermishandeling

*-Aanbevelingen in **Fase 6:** Nazorg*

Het belang van het bieden van ondersteuning aan het kind moet niet onderschat worden. Veel mensen die in hun jeugd mishandeld of misbruikt zijn, hebben het gered doordat andere volwassenen zich om hen bekommerden.

Sta open voor ondersteuning om uw eigen machteloosheid en teleurstellingen te hanteren wanneer onverhoopt toch blijkt dat de hulpverlening anders verloopt dan u had gedacht.

In het kader van nazorg voor de leerkracht heeft de school de taak om te zorgen voor een veilige werkplek.

Hoofdstuk 6 Valkuilen stappenplan

- Valkuilen in **Fase 1**: Het ontstaan van een vermoeden

In fase 1 bestaat het gevaar dat de ernst van de situatie van het kind wordt onderschat of dat iemand verdringt wat hij heeft gezien.

'Ik weet het niet zeker; wat als het niet klopt?'

Het is vrijwel onmogelijk om al in de eerste fase zekerheid te hebben. In veel gevallen is een nadere analyse van de gezinssituatie nodig om te beoordelen of er kindermishandeling speelt. Een beroepskracht heeft als eenling meestal niet genoeg informatie om tot die conclusie te komen. Maar de zorgen rond het kind rechtvaardigen verdere actie. Blijkt er niets aan de hand te zijn of is wat opvalt anderszins verklaarbaar, dan is dat geen misser maar een geruststelling voor de beroepskracht die erger vermoedt.

'Je moet je niet met de opvoeding van een ander bemoeien.'

Dat is ook niet nodig als er niets mis is. En het gaat er niet om de ouders de les te lezen. Uitgangspunt is dat de ouders en het kind hulp krijgen voor de problemen waar ze mee kampen. Bovendien hebben mishandelende ouders meestal niet door welk leed zij het kind aandoen.

'Dat is mijn taak niet, trouwens daar heb ik geen tijd voor.'

Alert zijn op het welzijn van kinderen is een verantwoordelijkheid van iedereen. Het is voor een kind dat mishandeld wordt vaak de enige kans dat er iets in zijn situatie zal verbeteren. Iemand die de mogelijkheden die hij heeft om het kind te helpen uit de weg gaat, verspeelt die kans.

'Wat haal ik allemaal overhoop, stel dat het kind uit huis gehaald wordt.'

Het is zeker in de eerste fase te vroeg om conclusies te trekken over de afloop. Het is maar de vraag of een drastische maatregel als het kind uit huis halen nodig is, dat gebeurt alleen in ernstige gevallen of als ouders totaal niet willen meewerken.

- Valkuilen in **Fase 2**: Overleg

Tijdens fase 2 kunnen zich nieuwe dilemma's voordoen tijdens het overleg met anderen.

'Mijn collega's steunen me niet.'

De beroepskracht mag medewerking van collega's verwachten. In de praktijk is die medewerking niet altijd vanzelfsprekend. Zoek steun bij het de ib-er/icp-er, deze kan eventueel het AMK, Bureau Jeugdzorg, het NIM of de GGD inschakelen.

Een actief instellingsbeleid rond kindermishandeling kan voorkomen dat iemand zich alleen voelt staan. Ontbreekt dat beleid, dan is de aanpak te afhankelijk van de persoonlijke inzet en de betrokkenheid van werknemers. Een concreet vermoeden is een goede aanleiding om wel iets te regelen.

'We zijn het niet eens.'

Ook al is er een gezamenlijk verantwoordelijkheidsgevoel, er kunnen natuurlijk meningsverschillen zijn. Het kind mag daar niet de dupe van worden. Zolang niet iedereen ervan overtuigd is dat het kind thuis veilig is, is nader onderzoek gewenst. Zo nodig door het AMK in te schakelen.

- Valkuilen in **Fase 3**: Nader onderzoek

De dilemma's in fase 3 komen vaak voort uit de angst voor de confrontatie met de emoties van ouders.

Meldcode voor kindermishandeling

'Wat als ik de ouders ten onrechte beschuldig?'

Het beschuldigen van de ouders is niet de insteek van het gesprek. Het gaat erom uw zorgen voor te leggen. Niettemin kan ook dat tot verontwaardiging bij de ouders leiden. Houd daarom rekening met de positie waarin ouders verkeren. Vaak hebben ze weinig eigenwaarde en zijn ze overgevoelig voor kritiek.

'Daarna vertrouwen de ouders me niet meer.'

Dat vertrouwen is maar een beperkt vertrouwen als het geen basis biedt om over zorgen rond het kind in gesprek te gaan. Het uit de weg gaan van het gesprek is gerechtvaardigd als de beroepskracht daardoor een belangrijke rol kan spelen in de hulp aan het kind en het gezin. Zoek dan iemand anders die het gesprek kan voeren.

- Valkuilen in **Fase 4: Hulp op gang brengen**

In fase 4 is pessimisme een grote valkuil: de beroepskracht heeft weinig verwachtingen van het succes van hulp aan het gezin. Wellicht op basis van teleurstellende ervaringen bij vroegere vermoedens. Een kind mag echter niet de dupe zijn van teleurstellingen in het verleden.

'Met die instelling hebben we slechte ervaringen.'

Is er ontevredenheid over de manier waarop een instelling met de aanpak van een probleem is omgegaan, dan is dat een reden om dat met die instelling te bespreken. Het mag geen reden zijn om hen bij voorbaat niet te betrekken bij de hulp aan een gezin, dat die hulp hard nodig heeft.

'Aan zo'n situatie valt toch niets te doen.'

Sommige situaties lijken van tevoren zo uitzichtloos, dat er geen animo is om aan het organiseren van hulp te beginnen. Bijvoorbeeld omdat er al veel hulpverlening in het gezin is geweest. Soms bestaat ten onrechte de indruk dat het gezin al veel hulp heeft gehad. Blijf zoeken naar mogelijkheden en steun ondertussen het kind om de pijn te verzachten.

'Vanwege mijn beroepsgeheim kan ik niet melden.'

Bij een vermoeden van kindermishandeling ziet een beroepskracht met een beroepsgeheim zich geplaatst voor een conflict van plichten. Aan de ene kant moet hij geheim houden wat de ouder of het kind hem vertelt, aan de andere kant moet hij het kind dat in nood verkeert helpen. Niettemin heeft de beroepskracht een wettelijk recht om zijn vermoeden te melden bij een Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK)

- Valkuilen in **Fase 5: Evaluatie**

In fase 5 is er één algemene valkuil: de evaluatie schiet erbij in. Het is verleidelijk om, wanneer de hulp op gang is gebracht, weer over te gaan tot de orde van de dag. Evaluatie hoeft echter niet veel tijd te kosten. Het kan misverstanden uit de weg ruimen of ruimte geven aan opgedane frustraties, die anders de aanpak bij een volgend vermoeden opnieuw belemmeren.

- Valkuilen in **Fase 6: Nazorg**

Ongeduld is de grootste valkuil in fase 6. De aanpak van kindermishandeling vraagt om ingrijpende veranderingen in het gedrag van het de ouders. Dat gaat niet van de ene op de andere dag. En soms zijn de problemen zo hardnekkig dat een verbetering helemaal niet in zicht lijkt. Dat vraagt om geduld en doorzettingsvermogen van alle betrokkenen.

7 Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK)

7.1 Het vragen van advies aan het AMK

Op verschillende momenten in het omgaan met een vermoeden dat kinderen thuis getuige zijn van geweld kan het AMK advies gevraagd worden. Vragen kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op het interpreteren van signalen of op de schadelijkheid van het gedrag van ouders voor kinderen. Ook vragen over het voeren van een gesprek met ouders en over hulpverleningsmogelijkheden kunnen aan het AMK worden voorgelegd.

Degene die advies vraagt aan het AMK blijft zelf verantwoordelijk voor het vervolg. Het AMK onderneemt in dat geval geen stappen in de richting van het gezin. Als een beroepskracht behoefte heeft aan ondersteuning bij het uitvoeren van het advies, kan hij over hetzelfde kind meerdere malen contact hebben met het AMK. Er is dan sprake van een consult. Het AMK beperkt zich bij een consult niet tot een eenmalig advies maar biedt een vorm van ondersteuning en coaching.

7.2 Het doen van een melding aan het AMK

Als er geen mogelijkheden – meer – zijn om helderheid te krijgen over een vermoeden of als het niet lukt noodzakelijk geachte hulpverlening op gang te brengen, terwijl de zorgen over het kind blijven bestaan, kan het noodzakelijk zijn een melding te doen bij het AMK. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer een beroepskracht geen informatie over het gezin kan achterhalen, ouders niet bereid zijn een gesprek aan te gaan of niet willen meewerken aan het zoeken naar een oplossing voor de problemen.

Doorgaans start het onderzoek van het AMK met een gesprek met de ouders en eventueel met hun kinderen. In het eerste gesprek met de melder komt dit uitgebreid aan de orde. Daarnaast wint het AMK informatie in bij derden, zoals de huisarts, de school of het consultatiebureau, om het vermoeden verder te kunnen onderbouwen of juist te ontkrachten. Wanneer het vermoeden wordt bevestigd, probeert het AMK ouders te motiveren om hulp te aanvaarden en hen vervolgens door te verwijzen naar de daartoe geëigende instelling.

7.3 De leerkracht als anonieme melder

Melders bij het AMK hebben – onder bepaalde voorwaarden – het recht om anoniem te blijven ten opzichte van het kind en gezin dat zij melden. Voor hulpverleners die een hulpverleningsrelatie hebben met het gezin geldt dat hun anonimiteit wordt gewaarborgd in het geval dat bekendmaking van hun identiteit een bedreiging vormt of kan vormen voor het kind of voor de hulpverlener. Voor beroepskrachten en leerkrachten geldt dat zij bovendien recht hebben op waarborging van hun anonimiteit wanneer bekendmaking van hun identiteit zou leiden tot een verstoring van de vertrouwensrelatie met de beroepskracht.

Hoofdstuk 8 Document zorginstellingen

8.1 Algemeen Meldpunt Kindermishandeling

Wat doet het AMK?

Als u vermoedt dat een kind wordt mishandeld kunt u het AMK om advies vragen of een melding doen.

Advies

U kunt bijvoorbeeld voor advies terecht bij het AMK om:

- een inschatting te maken van de problemen van het kind
- te overleggen hoe u uw vermoedens met de ouders kunt bespreken
- te overleggen welke hulp u het kind of de ouders kunt bieden.

Soms blijft het niet bij één adviesgesprek, maar zijn er meer contacten tussen u en het AMK over hetzelfde gezin. Het AMK kan u ondersteunen bij uw aanpak van een vermoedelijke situatie van kindermishandeling. Zo kunt u bijvoorbeeld een maatschappelijk werkende of vertrouwensarts vragen om u te helpen bij het voorbereiden van gesprekken met de ouders over uw zorgen.

Voor een adviesgesprek hoeft u de naam van het kind en van het gezin niet te noemen. Het AMK legt geen persoonsgegevens over het gezin vast. Als u dat wilt, kunt u ook uw eigen naam en functie achterwege laten.

U blijft verantwoordelijk

Na een adviesgesprek onderneemt het AMK géén actie in de richting van het kind of het gezin. U blijft als adviesvrager zelf verantwoordelijk voor het al dan niet bieden van hulp.

Melding

Ziet u, eventueel na een adviesgesprek, geen kans om zelf iets met uw vermoedens van kindermishandeling te doen, dan kunt u een melding doen. Want iedereen die vermoedt dat een kind wordt mishandeld, verwaarloosd of seksueel misbruikt, heeft het recht om zijn vermoedens bij het AMK te melden: een leerkracht, een huisarts, een politiefunctionaris of bijvoorbeeld een buurman.

Na een geaccepteerde melding stelt het AMK een onderzoek in naar de gezinssituatie van het kind. Blijkt het kind inderdaad in de knel te zitten, dan organiseert het AMK hulp, zodat de situatie voor het kind verbetert. Het AMK biedt zelf geen hulp, maar zorgt er wel voor dat de noodzakelijke hulp in gang wordt gezet. Het onderzoek en de keuze van hulpverlening gebeurt zoveel mogelijk in overleg met de ouders.

In ernstige gevallen kan het AMK de kindermishandeling melden aan de Raad voor de Kinderbescherming, zodat de procedure voor een kinderbeschermingsmaatregel in gang kan worden gezet. Het AMK doet dit alleen als hulpverlening niet voldoende wordt geacht om de situatie voor het kind te verbeteren of als de ouders niet bereid zijn om de noodzakelijke hulp te accepteren.

Het AMK doet aangifte bij de politie als het AMK vermoedt dat een ernstig strafbaar feit is gepleegd en dat onderzoek van de politie noodzakelijk is voor de veiligheid van het kind.

Na een melding is het AMK verantwoordelijk voor het onderzoek en voor het in gang zetten van de stappen die daarna moeten volgen. Voor het doen van het onderzoek, heeft het AMK uiteraard informatie nodig, zoals uw eigen naam, functie en adres, en de naam en het adres van het kind, voor zover deze gegevens bij u bekend zijn.

Wat gebeurt er met uw informatie?

Uitgangspunt is dat het AMK zoveel mogelijk openheid biedt in de richting van de ouders: over de melder, de inhoud van de melding en over de uitkomsten van het onderzoek. Alleen als het echt niet anders kan, wordt er buiten de ouders om gesproken en gehandeld.

Meldrecht en beroepsgeheim

Veel beroepskrachten hebben een geheimhoudingsplicht of een beroepsgeheim ten opzichte van hun cliënten. De Wet op de jeugdzorg geeft deze beroepskrachten echter in geval van een vermoeden van kindermishandeling een meldrecht. Dit meldrecht betekent

Meldcode voor kindermishandeling

dat (ook) alle beroepskrachten met een geheimhoudingsplicht -een arts, een hulpverlener, een geestelijke of een politiefunctionaris - het recht hebben om een vermoeden van kindermishandeling bij het AMK te melden. Voor deze melding hebben zij geen toestemming nodig van de ouders of het kind. Artsen doen er goed aan ook de 'meldcode voor medici inzake kindermishandeling' van de KNMG te raadplegen.

Informanten

Tijdens het onderzoek benadert het AMK beroepskrachten om op die manier meer informatie te krijgen over het kind en zijn gezinssituatie. Het AMK noemt deze verschaffers van informatie 'informanten'. Het meldrecht geeft beroepskrachten met een geheimhoudingsplicht ook het recht om informatie over een kind te verstrekken als het AMK daar in het kader van een onderzoek om vraagt.

Anoniem blijven

Uiteraard willen de ouders meestal weten van wie de melding afkomstig is en met welke informanten tijdens het onderzoek is gesproken. Ouders die niet te horen krijgen wie de melder is, steken vaak veel energie in het achterhalen van de identiteit van de melder. Mede daarom wil het AMK graag zo open mogelijk met meldingen omgaan. Soms is dat echter niet verstandig. Daarom hebt u op grond van wettelijke regels in onderstaande gevallen het recht om anoniem te blijven ten opzichte van het gezin.

Bent u een beroepskracht die vanuit zijn functie met het gezin te maken heeft, zoals een docent, een huisarts of een maatschappelijk werker, dan kunt u alleen in bijzondere gevallen anoniem blijven. Namelijk alleen als bekendmaking van uw naam:

- een bedreiging vormt of kan vormen voor het kind of voor andere (minderjarige) kinderen in het gezin, of
- een bedreiging vormt of kan vormen voor u zelf of voor uw medewerkers, of
- uw vertrouwensrelatie met het gezin verstoort of kan verstoren.

Als met u is afgesproken dat u anoniem blijft voor het gezin dan zorgt het AMK er voor dat uw informatie zo in het dossier wordt opgeslagen, dat de ouders ook uit het dossier uw identiteit niet kunnen achterhalen.

Melders en informanten kunnen niet anoniem blijven ten opzichte van het AMK. In principe worden zulke meldingen niet in behandeling genomen.

Uw rechten als melder of informant

Inzage, wijziging en afschrift van het dossier

U kunt het AMK verzoeken om u inzage te geven in het dossier voor zover het dossier over u als melder of informant gaat. Op die manier kunt u nagaan of de informatie die u hebt gegeven correct is vastgelegd. Als blijkt dat deze informatie niet juist is, dan kunt u het AMK verzoeken deze gegevens te wijzigen, aan te vullen of te verwijderen. Als u dat wilt, kunt u ook een kopie van de stukken uit het dossier krijgen die op u betrekking hebben. Het AMK kan u daarvoor administratiekosten in rekening brengen.

Bewaren van het dossier

Het AMK is wettelijk verplicht het dossier over het kind en zijn gezin tien jaar te bewaren of te bewaren totdat het jongste kind uit het gezin achttien jaar wordt. Dit betekent dat ook de informatie die u hebt gegeven gedurende deze periode bewaard blijft.

Blijkt uit het onderzoek van het AMK, dat er geen sprake is van kindermishandeling, dan vernietigt het AMK alle gegevens meteen nadat het onderzoek is afgerond.

Soms levert het onderzoek te weinig gegevens op om te kunnen beoordelen of er wel of niet sprake is van kindermishandeling. In die gevallen wordt het dossier bewaard.

Informatie aan de melder

Het AMK is verplicht om u als de melder te informeren over de stappen die zijn gezet om de situatie voor het kind te verbeteren. Daarbij geldt als regel dat de mate, waarin u bent

Meldcode voor kindermishandeling

betrokken bij het gezin, bepalend is voor de hoeveelheid informatie die het AMK u kan verstrekken.

Klacht indienen

Bent u van mening dat u onzorgvuldig bent behandeld door het AMK, dan kunt u een klacht indienen bij de klachtencommissie. Op uw verzoek zal het AMK u informeren over bereikbaarheid en werkwijze van de klachtencommissie. Over het algemeen is het verstandig om eerst te proberen uw ongenoegen met de leidinggevende van het AMK te bespreken en pas een klacht in te dienen als dit gesprek onvoldoende resultaat heeft.

(Bron: www.amk-nederland.nl)

8.2 Bureau Jeugdzorg

Wat is bureau Jeugdzorg?

Kinderen en jongeren met problemen hebben recht op jeugdzorg. Op 1 januari 2005 is de nieuwe wet op de jeugdzorg in werking getreden. Daarin is vastgelegd dat Bureau Jeugdzorg de toegangspoort is voor de gehele jeugdzorg. De medewerkers van Bureau Jeugdzorg beoordelen elk verzoek om hulp. Ze stellen vast welke zorg nodig is. Ze begeleiden kinderen, jongeren en ouders of verwijzen hen door naar andere hulpverleners. Het belang van kinderen en jongeren staat in de hulpverlening van Bureau Jeugdzorg centraal. De rechten van het kind zijn het uitgangspunt. Ieder kind moet de kans krijgen uit te groeien tot een evenwichtige volwassene.

Bureau Jeugdzorg streeft naar een zo verantwoord mogelijke ontwikkeling en opvoedingssituatie. Zij proberen dit zo veel mogelijk samen met het kind of jongeren en de ouders te bereiken. Onze medewerkers geven aandacht waar het nodig is, bieden ondersteuning waar het kan en bescherming waar het moet.

De wettelijke taken van Bureau jeugdzorg zijn:

- indicatiestelling;
- uitvoering van de taken van het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling;
- uitvoering van jeugdbeschermingsmaatregelen (voogdij, gezinsvoogdij);
- jeugdreclassering

Bureau Jeugdzorg valt onder het toezicht van de Inspectie Jeugdhulpverlening en wordt grotendeels gefinancierd met overheidssubsidies.

Hoe kan Bureau Jeugdzorg helpen?

- Bureau Jeugdzorg helpt kinderen en jongeren tot 18 jaar bij het opgroeien, en ouders bij het opvoeden.

Een kind of jongere kan in de problemen komen. En ouders weten zich soms geen raad met hun kinderen. Dan kunnen ze terecht bij de medewerkers van Bureau Jeugdzorg. Zij geven aandacht, steun en bescherming aan kinderen, jongeren én hun ouders. Dat doen zij gratis, en vertrouwelijk. Vaak is informatie of een advies al genoeg. Met een paar gesprekken kun je misschien al weer verder.

- Bureau Jeugdzorg verwijst door naar andere zorgverleners.

Als het probleem ingewikkeld is, heb je misschien meer hulp nodig. Ze bespreken dan met je wat voor steun je kunt gebruiken. In overleg met jou schrijven zij een 'indicatiebesluit'. Dit is een soort verwijsbrief die recht geeft op speciale zorg.

- Bureau Jeugdzorg beschermt en houdt toezicht.

Soms gaat het thuis echt mis. Dan beslist de rechter dat een kind bescherming nodig heeft. Gezinsvoogden begeleiden het gezin dan bij de opvoeding. Dit is verplicht. Zij houden ook toezicht. Ze kijken of het goed gaat met het kind of de jongere, en of de situatie in het gezin verbetert.

Als een minderjarige in aanraking komt met de politie, krijgt hij of zij te maken met de jeugdreclassering. Ook de jeugdreclassering valt onder Bureau Jeugdzorg. Ze begeleiden

Meldcode voor kindermishandeling

kinderen en jongeren die met de politie en justitie in aanraking zijn gekomen. Ze gaan met hen mee naar de rechtbank en helpen hen om uit de problemen te blijven.

Kindermishandeling, verwaarlozing, seksueel misbruik: iedereen kan het vroeg of laat tegenkomen. Bij de burelen, in de familie, op het spreekuur, in de klas of thuis.

Word je zelf mishandeld, verwaarloosd of misbruikt? Dan kun je bellen met medewerkers van Bureau Jeugdzorg. Ze luisteren naar je en helpen je. Je kunt met hen overleggen wat je het beste kunt doen.

Denkt iemand dat een kind of jongere in zijn/haar omgeving mishandeld, verwaarloosd of misbruikt wordt? Dan kan er gebeld worden naar Bureau Jeugdzorg voor advies.

(Bron: www.bureaujeugdzorg.info)

8.3 GGD, afdeling Jeugd Gezondheidszorg

Voor de jeugd

De afdeling Jeugdgezondheidszorg (JGZ) van de GGD volgt de gezondheid, groei en ontwikkeling van alle kinderen van 0 tot 19 jaar in de regio Nijmegen. Per jaar worden er in onze regio zo'n 3.300 kinderen geboren. Die bezoeken we allemaal, binnen twee weken na hun geboorte. Daarna volgen we alle kinderen, systematisch, tot hun negentiende levensjaar. We adviseren ouders en kinderen over verzorging, voeding, opvoeding en veiligheid.

Hoe eerder, hoe beter

We richten ons vooral op het vroegtijdig opsporen van problemen: vroegsignalering. Hoe eerder we erbij zijn, hoe sneller we er iets aan kunnen doen. Onze artsen en verpleegkundigen verwijzen kinderen die problemen hebben met hun gezondheid, ontwikkeling of groei, in veel gevallen door naar gespecialiseerde zorgverleners.

Consultatiebureaus

In de eerste vier levensjaren komen ouders, verzorgers en kinderen regelmatig naar het consultatiebureau voor voorlichting, advies, medisch onderzoek en inentingen tegen infectieziekten (het Rijksvaccinatieprogramma). Ouders kunnen met vragen terecht op de inloepsprekuren. Onderzoek heeft aangetoond dat de eerste drie jaar heel belangrijk zijn voor de ouder-kindrelatie en de basisvorming van kinderen. Vandaar dat we met een aantal gemeenten hebben afgesproken om ouders en kinderen uit te nodigen voor een extra consult op tweeënhalfjarige leeftijd, naast de gebruikelijke consulten.

Meldcode voor kindermishandeling

Op school

Kinderen vanaf vier jaar bereiken we voornamelijk via school. In het basisonderwijs, het speciaal onderwijs en het voortgezet onderwijs volgen we de gezondheid en het welzijn van kinderen tot 19 jaar. Dat doen onze artsen, verpleegkundigen, logopedisten en doktersassistenten. Zij maken hiervoor onder andere gebruik van gezondheidsvragenlijsten. Onze gezondheidsvoorlichters bezoeken scholen met voorlichting en lesprogramma's. Bijvoorbeeld over hoofdluis, overgewicht, bewegen, roken, alcohol en veilig vrijen.

Leerlingen die goed in hun vel zitten, presteren beter, zo leert de ervaring. Het project Gezonde School richt zich op scholen in het voortgezet onderwijs. Samen met enkele (pilot)scholen werken we aan een gezondheidsprogramma op maat. Hoe gezond zijn de leerlingen? Welke gezonde activiteiten worden er al ondernomen? In welke wijk staat de school? Aan de hand van dit soort vragen brengen we specifieke wensen en behoeften in kaart. Zo helpen we scholen om keuzes te maken op het gebied van gezondheid en preventie, waarbij we aandacht geven aan zowel de lichamelijke als geestelijke gezondheid van leerlingen.

Verder helpen we scholen om de juiste begeleiding te vinden voor leerlingen met ernstige gedrags- en leerproblemen. We werken samen met Schoolmaatschappelijk Werk, Bureau Jeugdzorg, Leerplichtzaken en de politie.

Voor de ouders

Kinderen opvoeden is prachtig, maar niet altijd even gemakkelijk. De GGD heeft de kennis en de middelen in huis om ouders met vragen of problemen te helpen. Of het nu gaat om informatie over bedplassen of over het geven van seksuele voorlichting. Al onze diensten voor kinderen en jongeren tot 19 jaar staan beschreven in heldere informatiefolders. U kunt natuurlijk ook onze website of een van de spreekuren bezoeken.

Eerste hulp bij opvoeding

Soms is het voor ouders lastig om het gedrag van hun kinderen te begrijpen. Kleine peuters kunnen grote lastpakken zijn. Wij laten ouders zien hoe ze hun kinderen op een verantwoorde manier kunnen corrigeren en structuur bijbrengen. Vooral in de eerste jaren is dat belangrijk. Zo kunnen we problemen op latere leeftijd voorkomen.

Kijk op kleintjes en KIPPPi

In het project 'Kijk op kleintjes' werken we nauw samen met zorgteams en peuterspeelzalen in Nijmegen om opvoedings- en ontwikkelingsproblemen tijdig op te sporen. Daarnaast hanteren we op bijna al onze consultatiebureaus het KIPPPi: Kort Instrument voor Psychologische en Pedagogische ProbleemInventarisatie. Hiervoor gebruiken we vragenlijsten die ouders invullen op het consultatiebureau en de kinderopvang. Aan de hand van die vragenlijsten maken wij een inschatting van de psychische en sociale ontwikkeling van de kinderen.

Opsporen van risico's

We kijken niet alleen naar het kind zelf, maar ook naar de ouders en de situatie waarin zij leven. Ouders die bijvoorbeeld constant problemen aan hun hoofd hebben, kunnen de opvoeding soms niet aan. Kinderen lijden daaronder. Via risico-inventarisaties brengen onze JGZ-medewerkers leefsituaties van kinderen in onze regio in kaart. Als er reden is tot zorg, gaan we erop uit. We bezoeken het gezin en maken een plan om de risico's zo veel mogelijk te beperken. Zo nodig nemen we ook deel aan het zorgadviesteam (ZAT) van de school, om samen met andere hulpverleners te zoeken naar passende oplossingen voor het kind. Hiervoor vraagt de school altijd eerst toestemming aan de ouders.

(Bron: www.ggdnijmegen.nl)

8.4 NJI, infocentrum kindermishandeling (expertisecentrum voor jeugd, samenleving en opvoeding)

Meldcode voor kindermishandeling

Wat doet het NJI?

Het Nederlands Jeugdinstituut wil bijdragen aan een optimale ontwikkeling van kinderen en jongeren en de sociale en pedagogische context waarin zij leven. Het NJI richt zich vooral op verbetering van de kwaliteit van de zorg en dienstverlening aan kinderen, jongeren en hun opvoeders. Het NJI ontplooit zijn activiteiten voor en met beroepskrachten, managers en bestuurders in de jeugdsector.

Voor wie?

Het Nederlands Jeugdinstituut werkt voor professionals, bestuurders en ambtenaren op het gebied van:

- jeugdgezondheidszorg, opvang, educatie en jeugdwelzijn;
- opvoedingsondersteuning, jeugdzorg, jeugdbescherming, en
- aangrenzende werkvelden, zoals onderwijs, justitie en internationale jongerenprojecten.

Maar ook andere belangstellenden kunnen bij het NJI terecht.

Wat?

Het NJI heeft als doel: het bevorderen van de lichamelijke, cognitieve, psychische en sociale ontwikkeling van kinderen en jongeren én van de sociale en pedagogische kwaliteit van de wereld waarin zij leven.

Daartoe wil het NJI samen met professionals en beleidsmakers de zorg- en dienstverlening aan kinderen, jongeren en hun opvoeders beter en doelmatiger maken.

Hoe?

Het NJI doet dat op drie manieren:

- het NJI Kenniscentrum:
praktisch relevante en 'evidence based' kennis verzamelen, valideren, verrijken en verspreiden;
- de NJI Centra voor praktijkontwikkeling:
onderzoek en ontwikkeling, advies en ondersteuning, opleiding en training, en
- NJI Internationaal:
ontwikkelingen buiten Nederland volgen en subsidieprogramma's voor internationale jongerenprojecten beheren.

(Bron: www.nji.nl)

8.5 Stichting MEE

MEE is een organisatie bij u in de buurt. Daar werken deskundige mensen die u kunnen helpen bij vragen op het gebied van onderwijs, opvoeding, wonen, werken, sociale voorzieningen, inkomen, vervoer en vrije tijd. MEE informeert, helpt bij moeilijke afwegingen en wijst zo nodig de weg naar de juiste instanties.

MEE is onafhankelijk van zorgaanbieders en andere instanties en dus alleen gericht op uw belang. De diensten van MEE worden door de overheid betaald. Voor u is het daarom gratis.

Voor wie is MEE?

MEE is er voor iedereen met een handicap, beperking of chronische ziekte. MEE is er voor mensen die door hun beperking problemen ervaren in hun dagelijkse leven waardoor zij niet volledig aan het maatschappelijk leven kunnen deelnemen.

Meldcode voor kindermishandeling

MEE is er voor jong en oud, voor direct betrokkenen, maar ook voor ouders of verzorgers.

Wat biedt MEE?

MEE ondersteunt u op alle terreinen van het dagelijks leven. MEE geeft informatie, advies en ondersteuning. U kunt daarbij denken aan:

- Tips en adviezen om uw dagelijks leven zo zelfstandig mogelijk in te richten
- Vakantieadressen met aangepaste voorzieningen
- Hulp bij het aanvragen van een aangepaste woning of van een persoonsgebonden budget
- Adviezen bij de opvoeding van uw gehandicapte kind
- Ondersteuning bij juridische problemen met bijvoorbeeld gemeente of ziektekostenverzekeraar
- Begeleiding bij persoonlijke problemen

Hoe werkt MEE?

Als u een vraag of probleem heeft, kunt u bellen, mailen of langskomen. MEE zoekt samen met u naar mogelijkheden en houdt daarbij rekening met uw beperkingen. De medewerkers van MEE helpen u om uw eigen keuzes te maken.

Bij MEE werken mensen met brede en specialistische kennis over verschillende onderwerpen, bijvoorbeeld op juridisch gebied. Als het nodig is, wijst MEE u de weg naar andere instanties. De medewerkers van MEE kennen als geen ander de weg in de regio. Om in aanmerking te komen voor ondersteuning van MEE is geen verwijzing of indicatie nodig.

Is het voor u lastig om langs te komen bij MEE? Dan kunnen de medewerkers u ook thuis bezoeken.

(Bron: www.mee.nl)

8.6 NIM Maatschappelijk Werk

Het algemeen en schoolmaatschappelijk werk wordt uitgevoerd vanuit verschillende locaties en tevens bezoeken maatschappelijk werkers cliënten thuis. In Nijmegen zijn er 24 spreekuurlocaties verspreid over de stad, bijvoorbeeld in gezondheids- of wijkcentra en Bureau R75, ambulante jeugdhulpverlening voor jongeren. In de regio Rijk van Nijmegen opereert NIM Maatschappelijk Werk vanuit de gemeenten: Ubbergen, Groesbeek, Heumen en Millingen aan de Rijn. In het Land van Maas en Waal zijn er NIM bureaus in de gemeenten Beuningen, Wijchen, Druten en West Maas en Waal. Naast maatschappelijk werk vanuit de locaties bij huisartsen en in wijkcentra wordt het (school)maatschappelijk werk ook op andere locaties aangeboden, zoals op scholen in het basis-, voortgezet en speciaal onderwijs als ook op leerwerkplaatsen en het (individueel) beroepsonderwijs, en op de asielzoekerscentra in de regio. In totaal is er op ca. 135 locaties een maatschappelijk werker van NIM beschikbaar.

Uitvoering maatschappelijk werk

In totaal werken er 132 medewerkers en 140 vrijwilligers bij NIM. Het maatschappelijk werk wordt uitgevoerd door gekwalificeerde maatschappelijk werkers die een HBO-opleiding hebben afgerond. Medewerkers hebben zich verder geschoold middels deelname aan interne en externe deskundigheidsbevordering. Bij NIM Maatschappelijk Werk werken zo'n 100 maatschappelijk werkers met ervaring op verschillende sociale domeinen. Er zijn maatschappelijk werkers die zich hebben ontwikkeld op een bepaald taakgebied zoals: schoolmaatschappelijk werk, schuldhulpverlening, bemiddeling bij een omgangsregeling, multiprobleemjongeren en dak- en thuisloze jongeren, mensen met een diverse culturele achtergrond, migranten en vluchtelingen, hulpverlening aan homoseksuele mensen en ouderen. Naast individuele hulpverlening biedt NIM Maatschappelijk Werk ook hulpverlening in groepsverband, zoals bijvoorbeeld cursussen sociale vaardigheden en opvoedingsondersteuning en gespreksgroepen rouwverwerking.

Bron: www.nim.nl

Noten

- 1 Baeten P. & Willems J. (2007) *De maat van kindermishandeling Meldcode en criteria van kindermishandeling*. (2^e druk) Amsterdam SWP
- 2 Bron www.nederlandsjeugdinstituut.nl
- 3 Volgens de Wet op Persoonsregistraties hebben ouders het recht op inzage en correctie in het dossier van hun kind. Daarom dienen gegevens in het dossier zorgvuldig en zo objectief mogelijk te worden beschreven. Persoonlijke werkaantekeningen zijn geen onderdeel van het dossier en niet ter inzage voor ouders. Het is daarom belangrijk zeer zorgvuldig om te gaan met deze werkaantekeningen. Zet deze niet op naam. Zodra het mogelijk is vernietigt u ze.

Meldcode voor kindermishandeling

Bijlage 1 Observatiepunten

Vragen over 'opvallend gedrag van een leerling' ³

Nummer leerling(e):..... jongen/meisje

Leeftijd/groep:

1. Sinds wanneer vertoont het kind opvallend gedrag?
2. Is er de laatste tijd iets in het gedrag of in de situatie van het kind veranderd?
3. Het opvallende gedrag bestaat uit (zie ook bijlage 2):
4. Hoe is de verhouding tot de medeleerlingen?
5. Hoe is de uiterlijke verzorging van het kind, zoals kleding en dergelijke?
6. Hoe is de verhouding tot vrouwelijke/mannelijke leerkrachten?
7. Hoe is het contact tussen de school en de ouders?
8. Zijn er bijzonderheden over het gezin te melden? Indien mogelijk ook de bron vermelden.
9. Wat is er bij u bekend over eventuele broertjes en zusjes?
10. Zijn er opvallende veranderingen in de schoolresultaten?

Bijlage 2 Signalenlijst kindermishandeling (4-12 jaar)

Voorwoord

Als kinderen mishandeld, verwaarloosd en/of misbruikt worden, kunnen ze signalen uitzenden. Het gebruik van een signalenlijst kan zinvol zijn, maar biedt ook een zekere mate van schijnzekerheid. De meeste signalen zijn namelijk stressindicatoren, die aangeven dat er iets met het kind aan de hand is. Dit kan ook iets anders zijn dan kindermishandeling en huiselijk geweld (echtscheiding, overlijden van een familielid, enz.). Hoe meer signalen van deze lijst een kind te zien geeft, hoe groter de kans dat er sprake zou kunnen zijn van kindermishandeling en huiselijk geweld.

Het is niet de bedoeling om aan de hand van een signalenlijst het 'bewijs' te leveren van de mishandeling. Het is wel mogelijk om een vermoeden van mishandeling meer te onderbouwen naarmate er meer signalen uit deze lijst geconstateerd worden. Een goed beargumenteerd vermoeden is voldoende om in actie te komen!

1. Lichamelijke signalen

- wit gezicht (slaaptekort)
- hoofdpijn, (onder)buikpijn
- blauwe plekken, schaafplekken, brandwonden, gebroken ledenmaten
- slecht verzorgd er uit zien
- geslachtsziekte
- jeuk of infectie bij vagina en anus
- urineweginfecties
- vermageren of dikker worden
- pijn in bovenbenen, samengeknepen bovenbenen
- houterige lichaamsbeweging
- niet zindelijk (urine/ontlasting)
- zwangerschap
- lichamelijk letsel
- achterblijven in taal-, spraak-, motorische, emotionele en/of cognitieve ontwikkeling

2. Gedragssignalen

- somber, lusteloos, in zichzelf gekeerd
- eetproblemen
- slaapstoornissen
- schrikken bij aanraking
- hyperactief
- agressief
- plotselinge gedragsverandering (stiller, extra druk, stoer, agressief)
- vastklampen of abnormaal afstand houden
- isolement tegenover leeftijdgenoten
- zelfvernietigend gedrag (bv. haren uittrekken, praten over dood willen, suïcidepoging)
- geheugen en concentratiestoornissen
- achteruitgang van leerprestaties
- overijverig
- zich aanpassen aan ieders verwachtingen, geen eigen initiatief
- extreem zorgzaam en verantwoordelijk gedrag
- verstandelijk reageren, gevoelens niet tonen (ouwelijk gedrag)
- geseksualiseerd ("verleiden") gedrag, seksueel getint taalgebruik
- opvallend grote kennis over seksualiteit (niet passend bij de leeftijd)
- verhalen of dromen over seksueel misbruik, soms in tekeningen
- geen spontaan bewegingsspel
- moeite met uitkleden voor gymles of niet meedoen met gym
- spijbelen, weglopen van huis

Meldcode voor kindermishandeling

- stelen, brandstichting
- verslaving aan alcohol of drugs

3. Kenmerken ouders/gezin

- ouder troost kind niet bij huilen
- ouder klaagt overmatig over het kind, toont weinig belangstelling
- ouder heeft irreële verwachtingen ten aanzien van het kind
- ouder is zelf mishandeld of heeft psychiatrische- of verslavingsproblemen
- ouder gaat steeds naar andere artsen/ziekenhuizen ('shopping')
- ouder komt afspraken niet na
- kind opeens van school halen
- aangeven het bijna niet meer aan te kunnen
- 'multi-problem' gezin
- ouder die er alleen voorstaat
- regelmatig wisselende samenstelling van gezin
- isolement
- vaak verhuizen
- sociaal-economische problemen: werkloosheid, slechte behuizing, migratie, etc.
- veel ziekte in het gezin
- geweld wordt gezien als middel om problemen op te lossen

Signalen die specifiek zijn voor kinderen die getuige zijn van huiselijk geweld

- agressie: kopiëren van gewelddadig gedrag van vader (sommige jongeren, m.n. jongens kopiëren hun vaders gedrag door hun moeder of jongere broertjes/zusjes te slaan), agressie naar medeleerlingen, leeftijdgenoten, agressie en wreedheid naar dieren
- alcohol- of drugsgebruik
- opstandigheid, angst, depressie
- negatief zelfbeeld
- passiviteit en teruggetrokkenheid, verlegenheid
- gebrek aan energie voor schoolactiviteiten
- zichzelf beschuldigen
- suïcidaliteit
- sociaal isolement: proberen thuissituatie geheim te houden en ondertussen aansluiting te vinden met leeftijdsgenoten (zonder ze mee naar huis te nemen)
- gebrek aan sociale vaardigheden
- vaak wordt de verkeerde diagnose ADHD gesteld

Meldcode voor kindermishandeling

Bijlage 3 Sociale kaart

- **AMK** (Algemeen Meldpunt Kindermishandeling)

Adres

Telefoonnummer 0900 123 1230 (dag en nacht beschikbaar)

Website www.amk-nederland.nl

- **BJZ** (Bureau Jeugdzorg)

Adres

Stichting Bureaus Jeugdzorg Gelderland
Velperweg 75

6824 HH Arnhem

Telefoonnummer (026) 362 91 11

Website www.bjzgelderland.nl

- **GGD, afdeling JGZ** (Jeugd Gezondheidszorg)

Adres

Hulpverlening Gelderland Midden GGD
Hoofdvestiging

Groenewoudseweg 275

Nijmegen

Telefoonnummer (024) 329 72 97

Website www.ggd-nijmegen.nl

- **Incestconsultatieteam**

Adres

Zwolle

Telefoonnummer 038 422 0800

- **JIP** (Jongeren Informatie Punt)

Adres

Drenthe

Telefoonnummer 0522 25 27 98

Website www.jip.org

- **NJI, infocentrum kindermishandeling** (expertisecentrum voor jeugd, samenleving en opvoeding)

Adres

Nederlands Jeugdinstituut

Postbus 19221

3501 DE Utrecht

Telefoonnummer (030) 230 63 44

Website www.nji.nl

- **Kindertelefoon**

Telefoonnummer 0800 0432

Website www.kindertelefoon.nl

Meldcode voor kindermishandeling

- **Kinder- en Jongerenrechtswinkel**

Telefoonnummer 050 312 50 40
Website www.kinderrechtswinkel.nl

- **Steun- en Adviespunt Huiselijk geweld**

Adres Winthontlaan 4-6
3526 KV Utrecht
Telefoonnummer 030- 789 2112 (Informatielijn voor beroepskrachten)
Website www.huiselijkgeweld.nl

- **Politie, afdeling Jeugd en Zeden**

Telefoonnummer 09008844 of bij nood 112
Website www.politie.nl

- **Raad voor de Kinderbescherming** (valt onder ministerie van Justitie)

Telefoonnummer: 030 888 24 00
Website www.kinderbescherming.nl

- **Stichting MEE**

Adres MEE Gelderse Poort
Einsteinstraat 14
6533 NN Nijmegen
Telefoonnummer (088) 633 00 00
0900 999 88 88 (Landelijk)
Website www.mee.nl

- **NIM, maatschappelijk werk**

Adres NIM maatschappelijk werk
Panoenlaan 1
6525 DZ Nijmegen
Telefoonnummer 024 32 32 751
Website www.nim.nl

- **Karakter**

Adres Reinier Postlaan 12
6525 GC Nijmegen
Telefoonnummer (024) 351 22 22
Website www.karakter.com

- **Schoolarts**

Jeugdarts: Pieter Hoefsloot
Doktersassistente:
Sociaal-verpleegkundige: Marjan Bik
Telefoonnummer (024)3297111

